

Der tiltrængtes et blad som vil være en ærlig talsmann for smaafolks sak

Alfred Eriksen grunnlegger av Nordlys i 1902

KLUBBØKONOMI: Tromsø ILs ferske regnskaper tegner et fortsatt dystert bilde av klubbøkonomien – stikk i strid med rosemalinga til den gamle ledelsen.

TIL er fange i sitt eget spill

På den 3. side

Bernt Arne Bertheussen
Førstelektor
Handelshøgskolen ved UIT

Ser vi bort fra Trond Mohns gave og salget av Kara, to usedvanlig positive hendelser for TIL-økonomien, ga normal drift i fjor et underskudd på ca. tjue millioner. Dette er betydelig i forhold til inntekter på knapt sytti.

Hvis TIL var alene om store årlige underskudd, kunne klubben lært av konkurrentene sine. Men slik er det ikke. De fleste bedriftene i fotballnæringa bakser med å tøyte pengebruken. Jeg tror derfor vi må lete etter årsaker til tragedien i konkurransevilkårene til denne særegne næringa.

To kulturer kolliderer

En fotballklubb har først og fremst et sportslig formål. Men i styreverket kolliderer to kulturer – en sportslig og en økonomisk. Til daglig er alles blick stift festet på tabellen, ikke i regnskapet. Slik vinner sporten over økonomien.

Men seieren er betinget. I det lange løpet er det ikke mulig å oppnå en god tabellplassering uten å bruke penger på dyre spillere og trenere.

Bedrøvelige sportslige resultater kan felle en trener, men ikke skral økonomi. Hvorfor skal da treneren være forsiktig med pengebruken?

«Tenkte inntekter»

Kostnadsbudsjettene i fotballklubber utarbeides med ett mål for øyet – at kamper skal vinnes. Dette får man ikke til med elendige spillere og en sjaber trener.

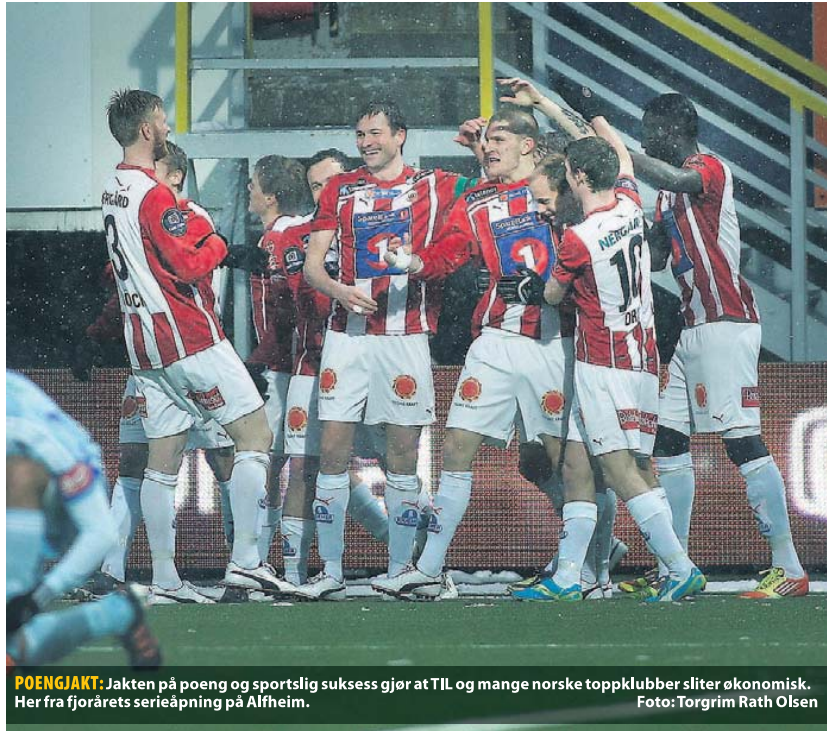
Kostnadsbudsjettet strekkes derfor lenger enn forsvarlig. Problemet løser man i styreverket ved å bruke inntekter som salderingspost: man fyller på med «tenkte» inntekter helt til budsjettet er i balanse.

Dette er mulig i et budsjett, men ikke i et regnskap fordi der blir klubben innhentet av den ufyelige virkeligheten. I et årlig ritual legges regnskapene fram med gråt og tenners gnissel, dog med lovnad om framtidig bot og bedring.

Økonomisk knivsegg

I budsjettalderingen får kreativitet fritt spillerom. Det argumenteres med at gode sportslige resultater gir flere tilskuere, sponsorer og medieoppmerksomhet. Kanskje blir det et spillersalg eller to til neste år.

Det er gratis å drømme, men ser vi på klubbens økonomiske historie, slår fabuleringene sjelden til.

POENGJAKT: Jakt på poeng og sportslig suksess gjør at TIL og mange norske toppklubber sliter økonomisk. Her fra fjorårets serieåpning på Alfheim. Foto: Torgrim Rath Olsen

T.v. fylkesrådsleder Pia Svenggaard.

komponeres til en viss grad, selv om du er statsminister.

Mens dette skjer, forsvinner Kari-Anne Opsal bort fra den store politiske scenen. Det skyldes gode private grunner, ikke at hun ikke er ønsket eller respektert. Tvert imot.

Det er likevel verdt å dvele ved hennes exit. Kvalitetene hun representerer kan nemlig ikke tas for gitt, de må anerkjennes og de må dyrkes.

Det er når partiene forstår dette, at vi velger virkelig får politikene vi fortjener.

Partiene, på sin side, får uansett som fortjent.

God hjelp!

Sjefredaktør Anders Opdahl

Nordlys PÅ MEDIEBRETT

- Ferske nyheter fra nordlys.no
- Les e-avisa der du er.
- Oppdatert værvarsel
- Siste før seriestarten

Pengejustert tabell 2012

Plass	Klubb	Endret plassering
1	Haugesund	+6
2	Strømsgodset	0
3	Sogndal	+9
4	Hønefoss	+9
5	Tromsø	-1
6	Sandnes Ulf	+8
7	Molde	-6
8	Odd Grenland	+2
9	Aalesund	+2
10	Rosenborg	-7
11	Viking	-6
12	Fredrikstad	+3
13	Brann	-7
14	Vålerenga	-6
15	Lillestrøm	-6
16	Stabæk	0

Klubbene som driver på linje med medianklubben får fortsatt 3 poeng for seier og 1 for uavgjort, det vil si Tromsø, Alesund, Odd, Fredrikstad og Strømsgodset.

Belønning for å økonomisere

Et pengejustert poengsystem skaper store tabellendringer for mange klubber, og vi ser at klubbene som driver opp kostnadsnivået i Tippeligaen havner på bunnen av tabellen. Dette er også meningen. Det skal koste å ødelegge for fellesskapet. Tilsvarende klatrer klubbene som driver nøkternt, på tabellen.

Et viktig mål med å pengejustere tabellen er å skape en mer rettferdig konkurranse. Men det er enda viktigere å gi klubbene sportslig belønning for å økonomisere.

En klubb som investerer i etablerte spillere, blir rammet av høye lønnskostnader og store avskrivninger på spillerkontraktene. Rekrutterer klubben i stedet unge talenter til spillerstallen sin, blir løningene lave. Da er det dessuten ingen kontrakter som skal avskrives.

På sikt vil dette gagne klubbøkonomiene. Men også breddefotballen og landslaget vårt vil tjene på et slikt insentivsystem.

I dag sliter fotballklubbene med svak økonomi, et frynset omdømme og sviktende tilskuertall. Spørsmålet er om Norges Fotballforbund har mot til å ta grep. Men de bør ha i tankene at alle klubbene er fange i spill, et spill iscenesatt av dem.

Når konkurs-spøkelset banker på, kan en nødtelefon til Trond Mohn eller Sparebanken Nord-Norge være løsningen. Ikke ring Troms Kraft, de har lagt på røret nå.

Alle klubbene er imidlertid fanget i det samme dilemmaet. Hvis én av dem opptrer økonomisk forsvarlig, får konkurrentene en fordel. Det kan derfor lønne seg for den enkelte å balansere på en økonomisk knivsegg.

Kriser utløser tross alt ekstra betalingsvilje hos velmente onkler. Dette utnytter klubbledelsen til å oppnå gunstig finansiering av driften.

Pengejustert poengsystem

For å endre klubbens økonomiske adferd, må det veves finansielle insentiver inn i den sportslige målestaven, altså tabellen. Dette kan vi få til ved å dele ut sportslige premier i form av ekstrapoeng til klubber som driver nøkternt. Tilsvarende kan klubber som sløser, gis poengtrekk.

I den pengejusterte tabellen for 2012 har jeg gjennomført et slikt resonnement. Her får klubbene som driver med økonomisk doping, det vil si bruker klart mer enn medianklubben Tromsø, bare 2 poeng for seier og 0,5 for uavgjort. I fjor

var dette Rosenborg, Vålerenga, Brann, Viking og Lillestrøm.

Tilsvarende oppnår klubbene som bruker klart mindre penger enn medianklubben Tromsø, 4 poeng for seier og 2 for uavgjort. Dette gjaldt Haugesund, Hønefoss, Sandnes Ulf, Stabæk og Sogndal i fjor.

« En fotballklubb har først og fremst et sportslig formål. Men i styreverket kolliderer to kulturer – en sportslig og en økonomisk.

Kronikkforslag
sendes til: kronikk@nordlys.no

Krav til lengde: 5.000-5.200 tegn inkl. mellomrom. Legg ved portrettfoto.

Kronikkansvarlig: Terje Morken tlf. 77623585/ 90126067. E-post: terje.morken@nordlys.no